

Sztaskó Richard

Mindegy, merre

Egy kis idő elteltével hátratoltam a székemet, és felálltam. A bárpultnál állva figyelte, ahogy elmegyek. Az arcán sajnálatot láttam, mintha megbánta volna, amit tett, de nem néztem a szemébe, kísértéltem az utcára, örültem a villamosok lármájának, a fülemben dübörgő zajnak, ahogy maga alá temetett az utca csikorgó, füstölő kavalkádja. Zsebre vágtam a kezem, és eloldalogtam.

Ötven métert tehettem meg, amikor hallottam, hogy valaki a nevemet kiáltja. Megfordultam. Ő volt az, állt az ajtóban, és hevesen gesztikulált. A nevem úgy csörömpölt utánam, mint fagyott-rozsdás szemgolyók egy üres konzervdoboz alján. Azt is megkaptam, tisztán lehetett érteni, bár ebből a távolságból az az édes hang egészen másképpen szólt – a megszokotthoz képest sokkalta mélyebb tónusban, talán a szúrós agónia kezdett rajta erőt venni –, hogy nem vagyok semmire sem jó, s ha egyszer, valami véletlen folytán vagy, ahogyan ő kiabálta, fatális tévedés okán mégis vinném valamire, ne bízzam el magam, mert a sors ugyanis fonákjával csap majd arcon, s hogy igazát megtoldja, hozzátette: karma is a bitch, tehát kár nekem bármi miatt is aggodalmaskodni.

Ott álltam az utca közepén, és éreztem, ha lehajolok és fölveszem ezeket az utánam hajított szavakat, nemcsak a derekamba áll görcs, hanem a halántékom mögött fölpuhult területbe

is. Álltam és bámultam a távolodó villamosok irányába, láthatod, barátom, igyekeztem megnyugtatni magamat, ezek az okkerszínű, májbajos szerelvények úgy nyelik el az utasokat, hogy később sem szégyellik kiköpni magukból. Szállj föl te is az egyikre, és hagyd, hogy vigyenek a sínek. S amíg zötykölödsz, mondj egy imát azokért, akik még nem születtek meg, mondj egy imát azokért, akik még nem tudják, miféle szenvedés vár rájuk errefelé, és azokért is mondj egy imát, akik soha egyetlen egy imát sem mondtak még éretted, és nem is fognak. Szállj föl te is az egyik villamosra, és hagyd, hogy vigyenek a sínek. Mindegy, merre. A cél nem számít, soha nem is számított, csak az úton levés. Egyedül annak van csak értelme. Az az igazi esszencia, a többi csupán pótlék. Amolyan izetlen vihogás. Cikóriával dúsított kávé.

Nincs mese, jól megkaptad a magadét, gondoltam, nesze, itt az új menetrend, ehhez kell igazodnod, ezután majd ezzel kelsz és fekszel, ezzel indulsz és ezzel érkezel, és ezt az új menüsört eszed reggelire, és ez lesz majd az utóvacsorád is, ami pedig az esetleges következményeket illeti, hidd csak el, lesz bőven, hiszen tudvalevő, már előttem is világos bizonyosság, karma is a bitch, szóval miattuk nem szükséges bosszankodnod, mással is megesett már hasonló, ez az egész egészen beivódik a bőröd alá, elválaszthatatlan lesz tőled, mint a Holdtól a Mare Tranquillitatis, a

Kék madár

részeddé válik, érzed, ahogyan megfogytakozó lélegzetvételeiddel magadévá teszed a feléd szórt igazságot. Elégedj meg azzal, ami lett, és mondj egy imát azokért, akik soha egyetlen egy imát sem mondtak még érted, és nem is fognak.

Álltam és bámultam a távolodó vilamosok irányába, ő meg csak kiabált abban a furcsa-mély tónusban, mint egy eszelős, azzal a nevetséges és szúrós agóniával a torkában, és tudtam, nem maradhatok itt, el kell indulnom, így is többen bámulnak már minket, mint ahányan illendő volt ezen a kései órán. Tettem egy pár lépést, és láttam, hogy az ostorlámpák fénye közönyösen terül el a járdán, az odafent keringő rovarok és éjjeli lepkék révült tánca, úgy tűnt, soha sem fog véget érni. Persze ők ebben a pillanatban még nem tudták, lassacskán csönd lesz, és a kelő nap kelet felől hamarosan elúzi a mámort. Aki óvatlan, megég. Aki nem figyel, aláhull a semmibe, a lámpák alatti olajos tócsák egyikébe. A halott lepkék felszíni lebegése lassacskán beleég az elmédbe, aztán végül úgyis az enyészeté lesz.

A kérdés már csak az volt, hogy juszak haza. Kerülőúton? Vagy másfelé? Amarra, kissé följebb a park már zárva. Lakat és lánc a zöldre mázolt rácsos kapun. Se ki, se be, majd virradat után az „illetékes” itt és a park túlsó felén levő testvérkapunál „intézkedik” a szabad közlekedés és áthaladás érdekében. S persze mosolyogva vesz tudomást a KUTYÁKNAK* TILOS tábla sziporkázó *ÉS CSÖVESEKNEK lábjegyzetéről, amit alkoholos filccel írtak oda, így az eltávolításával nem sokat bajlódtak az arra kijelöltetett „kollégák”, minek törődjenek ilyesfélékkel, van nekik gondjuk éppen elegendő.

Amíg azon gondolkodtam, merre tovább, utamba került egy régi ivókút. Odahajoltam, ittam két kortyot, és ettől rögtön eszembe jutott egy régen-volt, talán igaz-sem-volt történet. Valamikor kora tavasszal lehetett, évekkkel ezelőtt, akkoriban még nem dobálták utánam dühödten a szavakat, és megvigasztaltak, ha egyedül maradtam. Igen, akkoriban volt értelme hajnalban, napkelte előtt hosszas sétákra indulnom a környező utcákban, kerülve a lámpafénytől fényes síneket. Balról egy ócska, jobbról meg egy szeplőtlen gondolat karolt belém, és nem tudtam eldönteni, melyikükre van igazán szükségem, és melyiküknek van szüksége rám. A kapualjak csöndje meg a boltívekre csavarozott házszámok vádló tekintettel követték lépteimet, minden irányból érezteték velem, rossz helyen járok, „nyugodtan el lehet innen húzni, haver, ha nem akarsz magadnak egy kiadósabb balhét”. A környéket jól ismerem, bárhonnán bárhová el lehet jutni, könnyedén, szóval nem izgattam magam ezeken a képzelgéseken. Az ember itt legalább tudja, merre forduljon, hol térjen le, milyen feszes legyen a testtartás, ha a távoli remízek felől lekapcsolt kék-piros villogóval rendőrautó gurul el mellette, s hogyan mosolyogjon arra az üresen álló erkélyre, amit annak a négyemeletes, agyagszínű háznak az egyik tűzfalára húztak fel, de körülötte semmi, csak a csupasz fal – ablak, ajtó semmi.

Igen, valamikor kora tavasz lehetett, a park felé vitt a séta, s már messziről lehetett hallani a szabályos időközönként ismétlődő hangot. Kétség sem férhetett hozzá: a játszótér öreg és rozsdás hintájának nyikorgása. Tudtam, nem a szél babrál odabent, a levegő meg se

moccant, sőt, ezen a korai órán még szokatlannak is tűnt, hogy ilyen sűrű és nehézkes a levegő. Úgy tűnt, valaki van a játszótéren, persze rögtön eszembe jutott csomó ostoba és megválaszolásra sem érdemes kérdés, olyanok, mint: ki lehet az, hogy került oda és miért, hiszen lakat és lánc van még ilyenkor a zöldre mázolt rácsos kapun. Valami lecsúszott narkós, futott át rajtam a gondolat, fogta magát, betépett, aztán átmászott, és most eksztázisban ringatózik a csúszda-mászóka-homokozó Bermuda-háromszögének közepén abban az öreg és rozsdás hintában, talán a hullámozó tenger tajtékjaira flesseli magát, amíg rá nem szakad a valóság-nak mondott józanító fájdalom. Ezen a környéken sok mindent lát az ember, már semmin sem lepődik meg.

Egy lány hintázott a játszótéren. Gesztenyebarna haja fátyolként lebegett körülötte a lassított felvétel-szerű lengéstől. Egy pillanatra úgy tűnt, meztelen, de aztán ocsúdta, hófehér ruhában ült ott, akár egy eltévedt angyal, s a közelben levő utcai lámpa különös árnyalattal vont be az egész jelenést. A hinta lábainál iskolatáska pihent, s azt is tisztán láttam, hogy a lány csukott szemmel ringatja magát egyenletes tempóban – előre és hátra, s a legfelső ponton egy leheletnyi időre mindig megállva.

Nem tudom, miért, de zavarni kezdett, hogy nem tudom, hogy hívják. Ha legalább tudnám a nevét, kisebb lenne közöttünk a távolság, próbáltam magam effélékkel hitegetni, s persze

ha ő is tudná az enyémet, rögtön lenne értelme annak a kötőjelnek, amit a születési és a halálozási évszám közé biggyesztenek. Álltam és bámultam, és a látvány pont annyira volt képtelen, mint amennyire valóságos. Aztán elfogott a szomjúság, valami furcsa, torokkaparó szárazság lett rajtam úrrá, és mire eszméltem, már a közelben levő ivókút fölé hajolva sandítottam a játszótér irányába, de hiába tapostam a talajba illesztett gombot, elegendő nyomás hiányában alig akarózott fölbugyogni a víz. Egy elveszett angyal, micsoda gyerekes gondolat. S míg én hasztalan tapostam a nyomógombot – mint türelmetlen sofőr a kuplungot a belvárosi dugó kellős közepén –, a lány változatlan ritmusban hintázott tovább, előre és hátra, s a legfelső ponton egy leheletnyi időre mindig megállva. Nagy nehezen aztán sikerült némi kortyhoz jutnom az ivókútból. Langyos volt és fémcs.

(Annak az olajos pocsoljának lehet ilyen az íze, amiből hasztalan próbálnak kijutni ázott-nehéz szárnyaikkal a beleszédült lámpabogarak és lepkék.)

Csak álltam és ittam, és ahogy sikerült megszüntetni számban a szárazságot, hirtelenjében – mint ahogyan korábban jött a gondolat – elment minden kedvem attól, hogy tudni akarjam ennek az eltévedt angyalnak a nevét.

Kézfejemmel megtöröltem a számat, és közönyös léptekkel, oda se pillantva a játszótérre, elindultam hazafelé. Vattapuha szomorúságba burkolt szívem egykedvűen dörömbölt odabent.

Fészekrakás